

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Michaelis Ritii Neapolitani De regibus Francor[um] lib. III

Riccio, Michele

Basiliae, 1517

Michaelis ritii neapolitani, de regibvs siciliae, eorvmqve origine et
svccessione, liber primvs

[urn:nbn:de:bsz:31-270905](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270905)

MICHAELIS RITII NEAPOLITANI

MICHAELIS RI-

TII NEAPOLITANI, DE REGIBVS SI-
CILIAE, EORVMQVE ORIGINE ET
SVCCESIONE, LIBER PRIMVS.

Reges
Siciliae.



Guilielm⁹
Ferrabat.

REGES Siciliae quos & Neapo-
lis appellant ab eorum regia, to-
tiusque regni principe ciuitate
Neapoli, genus a Normannis
habuisse constat. Nam post im-
perij Romani fractas opes, pars
illa Italiae cui Sicilia attributa e-
rat, Gotis aliquando paruit, &
Alarico regi eo nomine secundo
quem diximus in alueo Basendi, qui fluuius urbem Con-
sentinae praeterfluit esse conditum, sed in Longobardoru diti-
one partim fuit, ut Beneuenti ducū Salernitani Campaniq;
principum, Apulia uero Calabriaq; Constantinopolis im-
peratoribus adusq; Michaelis Cathalaici tēpora paruerūt.
Obtinebat in Italia Guilielmus cognomento Ferrabat ori-
gine Normannus omnem fere Romandiolam, quam Gal-
liae togatae partem Flaminiam prisca uocant, amissoq; Tan-
credo patre duodecim fratres habuit, armis & ingenio praer-
stanti uiros, & in his Robertum cognomento Biscardum,
Drogonem, Vnfredum, Gothfredum, Ricardumq; & Ro-
gerium. Cūq; Siciliam Carthaginenses occupassent, & ipse
ad aliquod praclarum facinus animum adiecisset, inita soci-
etate cum Salernitano, Campanoque principe, & Malocho
græco

græco, qui Constantinopolitani Legatus imperatoris Apulia & Calabriae præerat in insulam coniunctis copijs, traherunt, his cōditionibus icto fœdere, ut omnis præda quatuor in partes diuideretur, insulaeque fines, si quos ab hoste recepissent, paribus auspicijs & in communi tenerentur. Confecto demum bello receptæ feliciter gesta, cum totam insulam rede-gissent in potestatem, Malochus uiolato fœdere præsidii suis oppida firmavit, eaque regenda magistratibus ab imperatore suo missis, cum supplemento tradidit. Hanc iniuriam Guilielmus pro tempore dissimulãdam sibi putauit, redeuntibusque ad sua Campano, Salernitanoque principibus, ipse per Apuliam circumduxit exercitum, obiterque Melphim urbem natura loci munitissimã circumfedit, oppidanosque ad deditiõnem pellexit. Eo nuncio percussus animo Malochus, primo quoque tempore castra posuit ad Melphim neque Guilielmus intra mœnia se continuit, longoque itinere fessos Græcos atque incompósitos adortus, longèque pepulit, ex eoque prælio bona regionis parte potitus, e uita migravit, ei que frater Drogo successit. Is Drogo non ita multo post a Melete quem Constantinopolitanus imperator in locum Malochi suffecerat, omni fere Apulia primo statim aduentu cedere coactus est, exinde male nouis auctus copijs, instaurato prælio Græcos acie superat, amissaque in Apulia recipit. Interea a prouincia decessit Meles, eamque Pubagano tradidit Imperatoris Catipano, magistratus id nomen est. Agebaturque salutis annus octauus ad millesimũ cum Pœni hostiliter in Italia, occupata Capua, Barum oppugnabant, eoque potituri uidebantur ni Petrus Orseolus Venetorum Dux subsidio uenisset. Capuam Campaniamque recuperauit

Henric⁹
Caesar.

Henricus Bauariae dux, anno duodecimo, ex quo Romano
rū Rex appellatus est, cū Romā tū primū uenisset, ut a Ste
phano octauo Pont. max. coronaret. Ipsumq; Bubaganū
quē Saracenis fauisse compererat, acerrimo bello persequi
tur, urbemq; Troiam Græcorū Colonia circū sedit, oportu
nitate loci ductus, inde nanq; Græcos simul Apuloseq; in si
de cōtineri, Græciāq; & Romanorū fines infestari posse in
telligebat, quatuorq; mensibus interpositis oppidanorū de
ditione, Troia potitus, acceptis obsidib⁹ in urbē redijt, inde
protinus in Germaniā. Per idē tempus a Normannis Apu
lia, a Græcis Calabriae pars ea quā Brutij tenent occupatur,
Henrico deniq; uita functo, Conradus origine Sueuus qui
sub eo duxerat ordines, occidentis imperio praeficitur, orien
tis aut Cathalaico Michael Etheriacus, cui⁹ principatu Gra
ci cū Drogone Normannisq; congressi, maxima clade affe
cti sunt apud Aufidū. Drogo tamē in acie desyderatus opta
tam uictoriā suis reliquit. Drogoni quia nihil in uita libero
rum suscepit, frater successit Hunfredus, qui comitatū tenuit

Drogo.

Hūfred⁹.

Apuliae per annos septem in eo quo accepit statu, nā neq; fi
nes ampliauit, nec diminui passus est. Exinde Gothfredus
Apuliae rem tenuit, eodēq; tempore Guamarinus Salerni
princeps a suis interfectus est, & in eius locū Gisolphus fra
ter subrogatus. is oppidū Beneuenti, quod est in die ntela fi
deq; Romani Pont. aperto bello adortus, in potestate redi
gere tētauit, ac anteq; subsidio uēturus Henricus is qui Cō
rado successerat, Alemānos deduceret a praesidio Verclarū
Gisolphus auxilio Gothfredi Beneuenti potitur, ipsumq;
Leonē nonum Romanū Pont. apud Teate, quod oppidū
Maurocinorū Ciuitā uulgo uocant, cū copijs occurrentē sur
perant

Gothfre
dus.

perant, uiuūq; capiunt, in sūmo tamē habent honore, deducitq; in urbē curant prosequētibus eius iter om̄ibus Beneuenti sacerdotib⁹. Interpositisq; paucis dieb⁹ hominē Gothfredus exiuit. Moriens Gothfredus Belegardo filio principatum reliquit, cū summa Roberti cognomento Biscardi indignatione. Nam moris antea fuerat in locum defunctorum fratres Apulia potiri, quippe quā paribus auspicijs & sumptibus in cōmune quāssissent. Itaq; Belegardo ui exacto Biscardus Apuliam sibi uendicat, amissaque uxore Abderada quæ Boemūdum sibi pepererat, alterā superduxit nomine Giliardā Gaimarini filiam Gisolphi principis Salernitani fratris. A Nicolao primo Romano Pont. per legatos petijt ut ad res Apuliae, Calabriae q; cōponendas animū adijceret. Quā nactus occasionē Nicolaus ad comprimendū quorundam tumore perfidiaq; qui se duces ecclesiae professi, quos Capitaneos uulgo uocant, imperij sui fines uexabant, in Apuliam cū legatis ad Biscardū se contulit, inductaq; censura qua prius eum notauerat, ut ecclesiasticae regionis incubatores, Calabriae Apuliae q; ducem declarauit, recepto prius ab eo Beneuenti oppido, conceptisq; uerbis iuramento, quatiens usus ueniret, auxilium Romanis Pont. allaturum. Itaque socius stipendiarius ecclesiae Romanae factus, partem copiarum cum Pontifice misit ad domandos, ut iactabat ecclesiae subditos, qui imperata facere recusarent, sed eas ab humanis exempto Pont. continuo reuocauit, & Materam, Tarentumq; quæ Græcorum iuris erant ad deditionē pellexit. Interposito tēpore cū Pontifex esset Alexander eius nominis secundus, æmulumq; dignitatis haberet Cadolum, quem sibi componebant ecclesiasticae seditionis autores & Schismatici

Belegardus.

Biscard⁹.

Inducta, id est, relaxata, remissa.

MICHAELIS RITII NEAPOLITANI

Scismatici, Costinoq; Dioclizi Cōstantinopolis imperato
 re uita functo, priusq; Romanus cognomento Diogenes
 in eius locum suffectus imperij rem constituisset, ipse Biscar
 dus Kyriacum Catipanum (sic enim legatus imperatoris in
 Italia uocabatur) incautum adortus, apud Vestam Apuliae
 in sinu Gargani oppidi opprimit, pariq; celeritate Mōrem
 pilosum urbem Lucaniae non procul ab Apulia positus ca
 stris obsedit, eiq; obsidioni praeposito fratre, maiorib; ipse
 copijs Barolum petit, Adriatici sinus oppidū, tertioq; post
 anno longa obsidione fessos, in potestatem recepit. Interea
 Rogerius Biscardi frater, terra mariq; Brundusium preme
 bat, & Biscardus agmen a Barolo duxerat in Regium Bruti
 orum, breuiq; potitus oppido, transijt in Siciliam, obfesso
 q; terra mariq; Panormo, cum res in lōgum protraheretur,
 fratrem castris praefecit, ipse reuersus in Apuliam, Trano
 cepit oppugnare. Eodemq; tempore, salutis anno millesti
 mo septuagesimo tertio, mense Ianuarij, Biscardus Trano,
 frater Panormo potitus est. Interea Ricardus alius Biscar
 di frater, eiusque filius Guilielmus, partitis inter se copijs, al
 ter Capuam adortus, alter Beneuentum, repulsiq; ab oppi
 danis, exercitum reduxerunt. Alexandroq; Ponr. quem de
 monstrauius, ab humanis exempto, Gregorius septimus
 in eius locum successit, is inauguratus habito Lateranēsi cō
 cilio Biscardum Normannosq; diris per omnium sacerdo
 tum religiones execratus est, per causam quod ij quae iuris
 erant ecclesiae contrectarent in agro Piceno, quam Marchia
 nunc Anconitanam uocant, oppida que nonnulla firmata
 praesidijs obtinerent, quoue testator ea deuotio foret in
 acta retulit, in eos tamen arma non sumpsit intētus compo
 nendis

Diris exe
 cratus est
 quod uul
 go dici
 excōmu
 nicauit.
 Deuotio
 excōmu
 nicatio,

nendis Alamanniae rebus, ut Henricus secundus Romanorum rex, pace domi parta, copias in Italiam ducere posset, & Normāorum ferociam compescere. Biscardus interea Consentiam sanctamq; Seuerinam, quae Brutiorum sunt oppida sub ditionem suam misit. Vxor suae fratrem Sisulphū Gisolphi principis Salernitani filium, qui patri successerat, adortus incautum praelio superat, industriaq; Michaelis Diolizi, qui impar opibus Nicephori exactus ab imperio Constantinopolis, ad Biscardum confugerat, ecclesiaeq; reconciliatus est, omniq; nisu contendebat, ut Michaelē restitueret imperio, sed eius conatus Veneti qui Nicephoro studebant impediuerunt. urbem Dyrrachij tamen obsidione cinxit, cui Boemundum filium praefecit. Ipse contractis quascūq; potuit copijs Romam ire pergit ut Gregorio Pont. subsidium ferret, ab Henrico Romanorum rege in arce Crescentij obfesso, exemptoq; ab obsidione Gregorio pristina dignitatem restituit. Sed is absente Biscardo Romae tutum se fore nō ratus abeuntem Salernum prosequutus est. Vnde Biscardus, qui non tam reducendi Michaelis q̄ occupandi imperij consilia agitabat, magnam instruxit classem, qua cū Venetis Graecisq; bis admodum prospere pugnavit, cūq; inclinante ad eum cum fortuna hominum studio Dyrrachium, pluraq; finitimae regionis oppida subegisset, ecce in ipso rerum cursu mors intempestiva uictoriam de manibus eripuit, anno salutis Millesimo Septuagesimoseptimo, mense Iulij, dum esset apud Cassopen Epiri oppidum Molossis attributum.

E duobus Roberti filijs Apuliae principatum Rogerius ob- Rogeri.
tinuit, quom Boemundus in Dalmatia cum copijs esset eo
tempore

11

Boemundus.

tempore quo pater excessit. In Sicilia tamen aliquot urbes a Rogerio desciuerunt. Interea Boemundus indigne ferens nullam paterni principatus ad se partē peruenisse, deductis ab oppidis quæ subegerat in Dalmatia præsidijs, instructa q̄ classe uenit Hydruntē eiusq̄ discessu Alexis Græcus imperator Dalmatiam nactus uacuā facile recepit. & Rogerius urbem Capuam obsidione pressam compulerat ad deditiōnē, quom Boemundus ductis in eū copijs ad præliū prouocauit, nec per Rogeriū stetit quo minus acie dimicaret, sed qui in utroq̄ exercitu inducebant ordines, auspicijsq̄ Biscardi stipendia fecerant, impetrauerunt a Rogerio ut permissa Boemūdo Apuliæ parte, a bello discederet, acerbum em̄ uidebatur, ut qui toties sub imperio Biscardi, pro iisdē signis in prælio steterant, inter se decertarent. Itaq̄ rebus compositis Urbani Pont. indulgentia, frequenti apud Melphim patrū sacerdotūq̄ concilio Rogerius Apuliæ Calabriæq̄ dux appellatus, in uerba Pont. iurauit, exinde profectus in Sicilia Siracusas urbē, quæ mortuo Biscardo defecerat, iterū recepit in fidē, Pontifexq̄ ex Melphi Troiā petijt, at Boemūdus eā nactus occasionē Melphim occupat. Ea res a Sicilia Rogeriū reuocat. Habito nanq̄ delectu cōductisq̄ Pœnis trañcit in Italiam, raptimq̄ ducit agmen in Boemundū, qui munitionibus oppidi fretus obsidionem tolerabat. Interea Ricardus diffidentium Germanorum opportunitate usus, Capuam unde eiectus a Rogerio fuerat, recuperauit. Per idem tempus in concilio quod Urbanus apud Claromontē coegit anno salutis Milleesimo nonagesimo quarto, actum est de recipiendis Hierosolymis, indictamq̄ expeditionem pleriq̄ Christiani principes sequuti sunt, & in his Podiensis, uel

Conciliū
Claromō
tanum.
Expedi
tio Hie/
rosolymi
tana.

sis, uel, ut ab alijs appellatur, Anniciensis episcopus, Hugo Magnus Philippi frater eius nominis primi Francorum regis. Quibus iter per Apuliam facientibus honesta ductus æmulatione Boemundus, ne tam sanctæ gloriosæq; expeditionis expers esset, urbe Melphi Rogerio fratri cessit, ac in ea militia se ducem professus, cum duodecim milibus armatorum nomen dedit. Ipse quoq; Rogerius potestatem militibus suis fecit, ut si qui uellent eum sequeretur. In eo bello Boemundi uirtus enituit adeo, ut Antiochia capta, communi nostrorū consensu, princeps in ea constitutus. Constantiam Philippi Francorum regis uxorem duxerit. Rogerius a Boemundi discessu Siciliae comitem se per epistolas & diplomata nominauit, eodemq; fere anno mortuus est, expugnata prius urbe Canusij, quo notam deleret dadis illic acceptæ a Romanis, in qua in eodem cum Boemundo fratre conditorio iacet, ut indicat epitaphium. Nec plane constat ex Antiochia ne Boemundi corpus in Apuliam relatum sit, an ipse adhuc in uita eo redierit.

Nomen
dedit.

Apuliae principatū Guilielmus excepit Rogerij filius, oppida Siciliae cesserunt in Rogerij potestatem Rogerij superioris ex fratre nepotis, is qui Pascali secundo Pont. sex aureorum milia dono dedit aduersus Antipapam Gibertum, patremq; ab eo impetrauit. Ipse quoq; Guilielmus Alexi Constantinopolis imperatore uita functo Caluoianis sororem duxit, eam quæ nupta fuerat Alexidi, confarrandoq; consubio Constantinopolim profecturus Apuliam Calabriamq; Calisto eius nominis primo qui Pascali successerat, abiens commendauit. Eius absentiam Rogerius opportunam suo consilio nactus, Calabriam ui redegit in potestatem. Cunctis

Guiliel-
mus.

Cōfarrā-
do, id est,
copulan-
do, uoca-
bulū est
Apuleia
nū. Me-
minit cō-
farratiōis
Plinius
in xviij.

1 2 Calistus

Calistus subsidio Beneuentum uenisset, eiusque exercitus ad uersam ualeitudinem magna ex parte contraxisset, ipse quoque, uel infueto labore, uel ex animi sollicitudine morbo implicitus, in urbem lectica relatus est. Ea res occasionem Rogerio dedit, ut occupatis omnibus quæ Guilielmi iuris erant, appellationem regis Italiæ nõ ueritus sit usurpare. Calistus diris & execrationibus effundens iram, prius morte præuentus est, quam minas ad rem cõferret. Sed Innocētius eo nomine secundus, in locum Calisti suffectus, inito statim Pontificatu, contra Rogerium mouit, incautumque aggressus ab oppido sancti Germani Cassinum compulit, Castellumque Gallucij circumfedit, quo se Rogerius ex fuga receperat. Interea Guilielmus Rogerij filius qui se Calabriae ducem sibi bebat, cum auxiliaribus interueniens copijs, obsidione patrem liberauit, ipsumque Romanum Pont. nõnullosque Cardinalium cœpit, habitosque in honore dimisit, impetratis a Pont. quæcunq; uoluit, excepto Regni titulo. Sed ad famam capti Pontificis, Petrus Petri Leonis filius ciuis Romanus, qui Pontificatus comitijs Innocentio succubuerat, inuadit Pontificatum indito sibi Anacleti nomine, cuius impar factioni, sibi putauit Innocentius in Galliam confugiendum ad Philippum secundum cognomento Adeodatum. Interea Anacletus Rogerium pellexit, utriusque Siciliae concessio regni titulo, ut se Pont. saluaret. Innocentius ex Gallia reuersus una cum Lothario, quæ Germani principes Romanorum regem creauerant, amissam dignitatem recuperauit euocatoque rursus in Italiã Lothario bellum suscepit in Rogerium, nec multo post eum regno Neapolis exegit, in insulam Siciliae compulso Rogerio, quicquid in Italia Rogerius

Comitia
Pontificatus.

Innocētius
in Gallia.

Lotharius
Cæsar.

gerius obtinebat, imposito Rainone Lotharij nepote, quē prius Apuliae Ducem declarauerant, praesidijs firmauerunt. Innocentio uita functo non eadem fuit in Rogerium uoluntas Caestino Lucioq; deinceps eius successoribus. Itaque Rogerius amissa dubium ignauia an indulgentia pontificū recepit omnia, tantum titulo Regis Italiae abstinuit, contentus in posterum Siciliae rex appellari. Bellum suscepit aduersus Pœnos, eosq; tot affectis cladibus, ut regem Tunecis iniquis conditionibus impetrare pacem compulerit, pacto solutoq; stipendio circiter annos triginta. Cūq; Cūstantinopolis imperator Emanuel eius nominis secundus appulso in Asiam Christianos male acciperet, Rogerius ex Aphrica reducta classe eum bello persequitur, Corcyramq; & Eubœam insulas, Corinthum Thebasq; urbes, expugnatas diripuit, suburbiaq; Constantinopolis igni ferroque uastauit in Italiam rediens incidit in classem Imperatoris, atq; Venetorū, amissis trirēmibus una & uiginti uix elapsus est. Exinde non diutius in humanis fuit, anno salutis supra Milleimum quinquagesimo secundo uita functus. In eius locum subiit Guilielmus filius, qui statim inito principatu cum per Anastasij quarti mortem Pontifex esset Adrianus & ipse quartus, ecclesiae rem contrectare coepit, occupatisque Beneuēti, Babuciniq; suburbijs ab Adriano diris execrationibusq; deuotus in discrimen uenit, nam quom Pontifex stipendiarios Guilielmi socios ab omni iuramento, quod ei concessis de more uerbis, ut regi praestiterāt absolutos cēseret, aliquot ex Apulia Calabriaq; proceres, & in his Ricardus Capuae princeps a fide defecerunt, autores fuerunt Adriano, ut copias in Guilielmum duceret usq; Beneuentum. Cūque

scarrus
Guilielmus

Guilielmus imperata facturum se polliceretur, & quicquid occupasset ecclesie restitutum ire, Pontifex quorundam patrum suasu conditionem respuit, eo magis quod a Paleologo secundo Constantinopolis imperatore, qui successerat Emanueli. Legatus Anconam cum mandatis uenerat, auxilio fore Paleologum cum omnibus copijs aduersus Guilielmum si Pontifex ei tres Apulie maritimas urbes ex secedere traderet. Itaque cum Guilielmus apud Brundisium conferta manu Gracos & Apulos, qui pro Pontifice stabant ingenti praelio fudisset, agmenque raperet in ipsum Pontificem, pacis condiciones, quas antea respuerat ultro Pontifex obtulit iterumque in sua uerba iuratum Guilielmum utriusque Siciliae regem declarauit, isque mox apud Panormum decessit, anno salutis Millesimo centesimo sexagesimo sexto. Ab eo regnauit, & ipse paterno nomine Guilielmus secundus, Alexandri tertij Pontificis maximi gratiam promeritus, quod ab Aeneobarbo Federico post illata Romanis in agro Tusculano dadem, in urbe obseffo Pontifici, triremes subsidio misit, eumque pecunia rebusque obsidioni toleranda necessarijs obnixi iuuuit, in Asiam praeterea quadraginta triremes aduersus Saladinum misit, a quo Christiani premebantur, excessit e uita Panormi sine liberis, unde Clemens tertius Alexandri successor in ius ecclesie regna tentauit asserere, sed utriusque Siciliae proceres in defuncti locum Regem sibi creauere, Tancredum eius patrum, Rogerij ex Pellice filium. Sed qui Clementi mortuo successit Celestinus tertius, Henricum Aeneobarbi filium Federici, Siciliae regem declarauit, eius qui cum iam Syriam teneret a Barbaris receptam, & in amne quodam lauatus, clausis uitae meatibus expirauit, unde Germani principes

Guilelm⁹
secundus

Tancre-
dus.

Federic⁹
Barba-
rossa.

cipes Henricum in patris locum suffecerant. Henrico Constantia nupsit Guilielmi secundi soror ex Parthenone sur-
rim deducta, permittitque Pontificis reserata, cum rite capta
iurasset in uerba religionis. Excepit etiam Clemens ut Hen-
ricus a Tancredo regnum suo sumptu reciperet, censumque
ecclesiæque quotannis stipendium solueret.

LIBRI PRIMI FINIS.

MICHAELIS RI-

THI NEAPOLITANI, DE REGIBVS SI-
CILIAE, LIBER SECVNDVS.

ENRICVM Constantiãque Neapolim ob-
sidentes, ingens coorta pestis exercitum de-
ducere coegit, ac in Alemanniam reuerti, ue-
rum nõ ita multo post Tancredo Rogerio
que eius filio, apud Siciliã uita functis, in Ita-
liam redierunt, cum Federico filio, quẽ Cõ-
stantia præter omnium spem grandior ætate pepererat,
paruoque negotio Regno Neapolis, insulæque Sicilia potiti
sunt. Autore Celestino tertio Pontifice, classe lectissimis qui
busque militibus, omni que bello apparatu instructam duce Sa-
xonix, & Archiepiscopo Maguntino præfectis in Asiã mi-
sit. Et iam uita functo Celestino patrum suffragijs Innocen-
tius in fastigium Pont. euectus est, is e Britãnia Simonẽ de
Monteforti

Federic^o.Saxonix
dux
Magunti
n^o Archie-
piscopus.